

Jessica Gustafsson spelar 86-åriga Margit och Robin Fajardo den unga mannen från hemtjänsten som blir hennes vän.

FOTO: HANS MALM FOTO

Smärtsamt när änkan Margit ska börja om en sista gång i livet

Recension
Åldreomsorg

"Hulda - en 86-årigs tankar om bergsbestigning" av De Profundis Teater i Gävle är en strålande community-föreställning om att åldras.

Tidigare i höstas var jag till Bergby för att träffa några av de äldre personer som utgjort communityn till "Hulda - en 86-årigs tankar om bergsbestigning". Om Jessica Gustafsson, som spelar 86-åriga Margit, suttit runt bordet med smink och gråhårig peruk - hade jag då kunnat se vem som inte var gammal på riktigt utan bara spelade det?

Jag är tveksam. Så trovärdig är Jessica Gustafsson i rollen.

Har man inte sett henne spela någonting annat, eller träffat henne som sig själv, är insatsen måhända svårare att förstå. Hon har fångat en gammal kvinnas röst, bräckligheten i kroppss-

Margit drömmer om ett sista äventyr i livet.

FOTO: SARAH STENBERG

Teater

"Hulda - en 86-årigs tankar om bergsbestigning"
Regi: Reine Löf
Manus: Max Hebert
Medverkande: Jessica Gus-

tafsson och Robin Fajardo
Musik: Viktor Zeidner
Scenografi: Sabah Ejaz
Spelas mellan 17/11-6/12
De Profundis Teater, Gas-klockorna, Gävle

språket, men framför allt har hon fångat blicken. Någonting dröjande, slocknat i den som kan glimra till när hon minns sitt yngre jag.

När vi möter den nyblivna änkan Margit har hon flyttat; de vita, stiliserade flyttkartongerna står staplade

i den nya lägenheten som hon har flyttat till från det hus som hon har bott i under 58 år.

Jag tror att jag har haft en illusion om att man någon gång blir klar i livet. Att det är sista gången som man börjar om med ett nytt

jobb, ett nytt hem, ett nytt liv. Men det är förstas nonsens, åtminstone fram till 80-årsåldern. Margit ska börja om en sista gång, och det är kanske den svåraste nystarten hon står inför.

Att finna något slags mening de sista åren i livet när den älskade maken inte finns hos henne längre, när huset som varit hennes hem ägs av någon annan och när kroppen värker.

Margit finner hopp i den 91-åriga bergsklättraren Hulda Crooks i USA. Kan hon så kan kanske Margit också, som trots allt ju bara är 86 år. Hon börjar träna hemma i lägenheten.

Den kontakt som hon har med omvärlden är enstaka telefonsamtal med dottern och så pratstunderna med den unga killen från Afghanistan som kommer från hemtjänsten. Hon är mest intresserad av att prata med honom, men han envisas med att städa, och det gör hon ju fortfarande bättre själv.

Inledningsvis använder

jag ordet community, och det står för den teaterform som De Profundis Teater jobbar med, där en grupp människor och deras erfarenhet utgör grunden till ett konstverk, i detta fall en pjäs om alderdomen.

Alla timmar som dramatikern Max Hebert har tillbringat i Bergby hörs i replikerna. Detaljer i formuleringarna, som att det var "färdigt" så fort Margit och makens blickar möttes för första gången. Och insikten om, för en ensam äldre människa, att "det blir inga mer kramar".

Trots ämnet är "Hulda" en förvånansvärt rolig föreställning. Skratten blandas med tårar. Det är nog nödvändigt, för annars skulle detta existentiella drama bli mörkt som graven.

Margit får inte sitt sista äventyr på berget, men hon får ändå nytta av sin latenta äventyrlighet. Döden, som kan vara så skrämmande, kommer hon till insikt om att den blir ett sista äventyr. Ett steg ut i det okända. Och

Jessica Gustafsson imponerar i rollen som 86-årig kvinna.

FOTO: HANS MALM FOTO

med tanke på alla människor som har dött i alla tider borde hon väl också klara av det, kommer hon fram till.

Jag har följt Max Heberts arbete med community-konst i cirka 15 års tid nu, och av de pjäser och utställningar som jag har sett är "Hulda" den i särklass bästa. Reine Löf har som regissör förvaltat materialet på ett känsligt sätt och i Jessica Gustafsson har de verkligen funnit sin Margit.

Kristian Ekenberg
026-15 96 50
kristian.ekenberg@gd.se

typ av brott är för tidigt att gå in på, sa polisens talesperson Stefan Larsson

strax innan klockan 18. Enligt polisen ska en person i Barrsätra ha setts

med ett vapen i handen som föremål. Polisen åkte ut